

„споруди”, використовуючи для цього гілки дерев з листям.

Взимку коропа ловлять переважно біля корчів. Зимова вудка має таку ж оснастку як і літня. Найбільш уловистою вважається мормишка сріблястого кольору в формі „краплини” середнього розміру. Наживкою слугує мотиль, якого насаджують пучками з 8–13 шт. Для полегшення насаджування наживки, доцільно виготовити досить просте, але ефективне пристосування. Для цього потрібно взяти перо із крила гусака і очистити його гострим ножем. На товстому кінці стержня роблять надріз під кутом 30°–40°. На протилежний бік стержня заздалегідь натягують тонкі гумові кільця, виготовлені з велосипедного ніпеля. Перекатуючи кільце до товстого кінця стержня, у зріз якого поміщають мотилів, гума міцно утримує наживку, яку і закріплюють на гачку.

Основне правило підчас лову коропа — ніякого шуму, від цього залежить успішність рибалки.

ОСОБЛИВОСТІ ЛЮБИТЕЛЬСЬКОГО ЛОВУ ПЛІТКИ RUTILUS RUTILUS В ПОНИЗЗІ Р.ВОРСКЛА

Кияшко В.В., Попельнюх В.В.

Полтавський державний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Більшість місцевих рибалок називають її „таранькою”. Можливо це тому, що плітка й тарань схожі між собою? Насправді ж тарань — це підвид плітки. Плітка починає ловитися з ранньої весни (перед скресанням льоду) і до кінця жовтня. Потім інтенсивність лову знижується і відновлюється лише після замерзання водойм. В достатній кількості її можна ловити до середини січня, після чого активність цього виду майже зовсім припиняється і відновлюється тільки наприкінці зими.

Плітка є однією з найпоширеніших видів риб у пониззі р. Ворскли, тому досить часто слугує об'єктом любительського лову. Вона надає перевагу тихій і теплій воді, уникає затінені та замулені місця. Колір спини у неї чорний з голубим або зеленим відливом, боки тулуба і черево сріблясто-білі, спинний і хвостовий плавники зеленувато-сірі з червонуватим відтінком, грудні плавники блідо-жовті, нижні — червоні. Розмірами риба невелика, її довжина рідко перевищує 30 см, а вага 1 кг.

Нерест плітка розпочинає при прогріванні води до 11–15°C. Після метання ікри зустрічається повсюди, але з інтенсивним розвитком водоростей концентрується в заводях, притоках, ямах тощо. В літню спеку вона тримається на глибині або під берегом серед коріння прибережних кущів та дерев. Зазвичай цей вид мешкає біля рослинності, а не в ній, у переважній більшості ближче до дна водойми. Влітку основною їжею плітки є ниткоподібні водорості. Крім того, в період інтенсивного розмноження дрібних безхребетних (в травні-червні), може живитися ними.

За народними прикметами плітка активно ловиться на початку повені, під час виділення соку березою та в період „бабиного літа”. Ранньою весною її слід чатувати біля очерету. Ловлять рибу в основному поплавковою вудкою. Для оснастки користуються ліскою 0,15–0,25 мм та гачками №3–6. Для покращення результативності досить часто використовують декілька гачків (зазвичай два). Поводок кріпиться так, щоб верхній гачок знаходився на рівні грузила або на 2 см вище чи нижче.

На кожен із гачків чіпляють різну наживку, щоб з'ясувати якій із них плітка віддає перевагу цього дня.

Крім поплавкової вудки ранньою весною, коли ще не піднялась водна рослинність, для лову плітки застосовують „донку“. Використовують для цього спінінг або „закидушку“ з гумовим амортизатором. Виготовляють „донку“ з ліски 0,3–0,35 мм, грузила та гачків №4–5. На неї лаштують від 2 до 5 повідків (від 12 до 15 см завдовжки) з ліски 0,2–0,25 мм, а в якості сигналізатора використовують рибальський дзвіночок.

Ловлять плітку переважно на дощового та перегнійного черв'яка, короїда, личинку мухи (опариша), тісто, розпарені зерна злаків тощо. Крім того, влітку ефективними є рослинні наживки (рецепти приготування наведені нижче). Найкращі результати отримують коли наживка знаходиться біля дна (4–20 см), але інколи вона ловиться і на інших глибинах.

З настанням холодів, в жовтні чи листопаді, плітка відпливає до зимувальних ям.

Місцеві жителі найбільше люблять ловити плітку взимку по першому льоду. Це найрезультативніший період для рибалки, але й найнебезпечніший, оскільки багато випадків провалювання рибалок під лід. Ловлять зимовими вудками на поплавок або кивок. Для зимової рибалки використовують ліску 0,16–0,18 мм та гачки з різноманітною за формою та забарвленням основою (так звані мормишки). Найкращою наживкою під час підльодного лову є мотиль та бокоплав.

Досвідчені рибалки, для більш ефективного лову, використовують принаду. Наведемо кілька рецептів простих, але ефективних принад:

1. Сухарі з чорного хліба подрібнюють через м'ясорубку разом з підсмаженим соняшниковим насінням. Із цієї суміші на місці лову замішують тісто, яке кидають у воду.

2. До одного кілограма кукурудзяної чи житньої дерті додають 1 літр теплої води. Через 20–30 хв. воду зливають через марлю. Теплу суміш змішують з перемеленими сухарями, посипають принаду ванільним цукром.

3. Кукурудзяну дерть із спеціями „мівіні“ запарюють кропом, в якому варилися листочки м'яти. Потім додають борошна для в'язкості суміші. З принади катають кульки й кидають в місце лову.

Декілька рецептів приготування рослинних наживок:

Манна каша: В кип'ячу воду засипають стакан манної крупи, постійно перемішуючи варять 2–4 хв. і доводять її до густої консистенції. Після остигання до каші додають 5–6 крапель соняшnikової олії. Далі розминають руками до утворення однорідної маси.

„Бовтушка“: Для її приготування використовують білок курячого яйця, в який додають будь-яке борошно. Розмішують до утворення густої клейкої маси і тонкою паличкою намотують її на гачок. Інколи додають в білок 2–3 краплі анісу. Така наживка ефективна як влітку, так і взимку.

Пшенична каша: На один стакан пшона потрібно два стакани води. Кашу при постійному перемішуванні варити в невеликій посудині доти, доки випарується більша частина води, а каша набуде в'язкості (при якій можна перемішувати з зусиллям). В готову кашу додають чайну ложку соняшnikової олії.

Горохова каша: Взяти стакан гороху, залити його водою і додати чайну ложку питної соди. Все залишити на три доби, після чого в тій же воді горох варять. Варити потрібно не до повної готовності, щоб він не розвалювався.

Наживка з огірка: За п'ять днів до наміченої рибалки, насіння огірка загортають у зволожену ганчірку. Після набухання на ніч його заливають сонячною олією. Наживка готова. На одну рибалку достатньо приготувати 30–50 насінин.

ОСОБЛИВОСТІ ЛЮБИТЕЛЬСЬКОГО ЛОВУ ЧЕХОНІ *PELECUS CULTRATUS* L В ПОНИЗЗІ Р.ВОРСКЛА

Кияшко В.В., Попельнюх В.В.

Полтавський державний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Чехоня чимось нагадує оселедця. Назва її походить від слова „чешуя“, яка у неї досить легко опадає і тому привертає увагу. Але існує і інша гіпотеза щодо її назви. Назву „чеша“ і „чехоня“ дали їй через форму тіла і походить від слів „тесати“, „теша“, де важко вимовляється „Т“ і через це її замінили на „Ч“.

За формою видовженого і сильно сплюсненого тіла чехоню легко відрізнити від інших коропових риб. Спи́на у неї майже зовсім пряма, черево дуже опукле, гостре. Бічна лінія хвиляста і розміщена дуже близько до черева. Спи́на сіро-бура, боки і черево сріблясто-білі, спинний і хвостовий плавники сірі, нижні мають червонуватий відтінок. Очі сріблясті.

Чехоня може сягати значних розмірів — до 70 см, але не буває важчою за 1,2 кг. Найчастіше зустрічаються особини до 50 см довжиною та вагою до 600 г.

Восени і весною ця риба мандрує вгору і вниз по річці, збираючись великими зграями. Найчастіше ця риба мешкає в найглибших і швидких місцях ріки і самих широких рукавах. Плаває дуже швидко і часто вистрибує з води, коли полює за комахами і дрібними рибами, яких дуже часто знаходять в її шлунку.

Чехоня здатна нереститися вже в дворічному віці, оскільки росте та розвивається дуже швидко. На дев'ятому місяці свого життя вона сягає половини своїх розмірів. Найкраще чехоня ловиться весною (з середини квітня), а також восени, виключно в пониззі ріки. У період нересту, який розпочинається при прогріванні води до 14–17°C, лов припиняється.

За народними прикметами, найактивніше чехоня ловиться в кінці повені та на початку сінокосіння.

Влітку, особливо в жаркі дні, вона тримається біля поверхні, харчуючись комахами, що потрапляють у воду. У цей період її ловлять на поплавок або нахлистом. Вудлице використовують легке, пружне та довге (5–6 м). Для оснастки використовують ліску 0,2–0,25 мм та гачки №3,5–5.

Місцеві рибалки вважають, що кращою наживкою для чехоні є личинки мух (опаріші). Дійсно, дві-три личинки надіті на гачок легко зваблюють рибу. Також небайдужа вона до перегнійного черв'яка та мух. Слід зазначити, що під час лову чехоні біля поверхні води грузило